

Vrazi od pumpy už jsou zřejmě v cele

Do novostavby u jezera, kde žil s těhotnou partnerkou, si policisté přijeli zřejmě pro jednoho z pachatelů **brutálního přepadení benzinky** v Nelahozevsi. Za mřížemi už by měl být i jeho kumpán.

ROBERT SATTLER

VOJKOVICE Průzračná voda, písčité pláže a stezka lemovaná listnatými stromy. Jezero Vojkovice, které leží ve stejnojmenné obci na Mělnicku, patří k oblíbeným turistickým a rekreačním místům ve středních Čechách. Vyhledáváno je zejména pro svůj klid, jež chvílemi narušují jen zpovzdálí projíždějící auta. V noci na úterý však bylo v jeho okolí nezvykle živo.

Právě v areálu někdejší pískovny policisté zadrželi jednoho ze dvou podezřelých z prosincové vraždy obsluhy čerpací stanice v Nelahozevsi. Druhého možného pachatele zatkl podle serveru Aktu.cz, jenž o události informoval jako první, ve stejnou dobu v nedalekých Kralupech nad Vltavou.

Policie případ s ohledem na probíhající vyšetřování prozatím nechtěla komentovat. Její středočeský mluvčí Pavel Truxa potvrdil pouze to, že byly zadrženy dvě podezřelé osoby. Nespecifikoval jejich pohlaví ani věk. Více chce policie prozradit až dnes odpoledne na tiskové konferenci. Sdílný nebyl ani státní zástupce Tomáš Milec, jenž případ dozoruje.

Opil se a mluvil?

Podle informací serveru Lidovky.cz si kriminalisté a zásahová jednotka přijeli na okraj Vojkovic pro třicetiletého muže. Ten v přízemní novostavbě bez dokončené fasády, která disponuje celkem devíti byty o přibližné rozloze 80 metrů čtverečních, žil u jezera několik týdnů se svou těhotnou partnerkou. Podle majitele re-

Dům ve Vojkovicích na Mělnicku, kde policisté včera zatkl údajně jednoho z vrahů čerpadlářky, leží jen deset kilometrů od místa činu – benzinové pumpy v Nelahozevsi. Osmapadesátiletou ženu tam vrazi loni 3. prosince připravili o život, ačkoliv se nebránila. Pachatelé ji zastřelili přes zavřené dveře, když se před nimi chtěla schovat a utekla do zadní místnosti čerpací stanice. Po vraždě zrušila nelahozeveská benzinka noční provoz. FOTO MAFRA - PETR TOPIČ A DAN MATERNA

kreačního areálu Otokara Pracezka plánovali v objektu zůstat dlouhodobě.

„Sháněli bydlení. Tak jsem je na doporučení místních, kteří je znali a zaručili se za ně, ubytoval,“ přiblížil Pracezek serveru Lidovky.cz. „Nepůsobili na mě nijak podezřele,“ dodal provozovatel, který ubytovací služby nabízí třetím rokem.

Na místě, které je od nelahozeveské pumpy vzdáleno pouhých deset kilometrů, hlídka včera odpoledne trojice policistů. Dveře jednoho z bytů byly zapečetěny páskou. Přítomní sousedé se k události odmítli vyjadřovat.

Jakou osobu policisté zadrželi, podle svých slov netuší ani starostka obce Jana Koberová. Bude se o to ale prý zajímat. „Takové

lidi by normální starosta v žádné vesnici chtít neměl,“ podotkla s tím, že ji netěší, jakým způsobem na sebe Vojkovice přitáhly pozornost. Nadšený z toho není ani vlastní areálu, neboť dle něj jde o negativní reklamu.

Dopadení podezřelých osob nicméně vítají nejen obyvatelé zhruba tisícové obce. Zároveň však shodně vyslovují přání, aby

zadržena dvojice byla skutečně pachateli chladnokrevného činu. „Modlíme se všichni, snad to byli oni,“ řekla serveru Lidovky.cz Lenka Fenclová, hospodská z hostince U Losa.

Úlevu pocituje také bývalá kolegyně zastřelené čerpadlářky. Na odlehlé pumpě na hlavním tahu mezi Mělníkem a Kralupy nad Vltavou spolu pracovaly devět let.

Podle jejich slov k sobě měly blízko, bavily se o rodině, přátelích či blízkých. „Vidím ji všude,“ vzpomněla na kamarádku ženu, která si nepřála být jmenována.

Po incidentu z konce roku podala v práci výpověď. Na znovu otevřené benzinové provozovně společnosti Radius ji tak čekají poslední týdny. „Snad nezklame soudce nebo jim nebude později zkrácen trest za dobré chování,“ dodala na adresu zadržených.

Zatímco o prvním zmiňovaném se nějaké informace vyrojily, o jeho kralupském komplicovi dosud není nic známo. Zřejmě není zatím ani to, jaké stopy kriminalisty k podezřelým dovedly. Je možné, že v tom sehrál roli specifický červený batoh, při jehož hledání se policisté obrátili s prosbou o pomoc na veřejnost. Mezi místními se také šíří teorie, že si jeden z dvojice vybral slabší chvíli. O činu se měl v podnapilém stavu svěřit v hospodě své známé, která vše posléze oznámila na policii.

Vraždy pro deset tisíc

Osmapadesátileté Janě se stala osudná noční směna z neděle na pondělí 3. prosince. Bylo něco málo po půl třetí, Jana domyla tankovací stojany a vrátila se za pult benzinky. Nestihla ale zamknout vchodové dveře. Krátce nato dovnitř vtrhli dva maskovaní lupiči. Jeden z nich za chůze vytasil zbraň a bez rozpaků po čerpadlářce vystřelil. Ta zraněním na místě podlehl.

Ze záběrů, které policisté zveřejnili, je patrné, že vrah posléze popadl pokladnu a utkl. V ní mělo být přibližně deset tisíc korun. Jeho komplic sebral cigarety a další zboží. Policie pracovala mimo jiné s verzí, že jeden z pachatelů byl žena či zdravotně indisponovaný muž. Nasvědčovala tomu zvláštní rozevlátá chůze jedné z osob zachycených na kamerách. V případě odsouzení hrozí provinilcům za vraždu až dvacetiletý pobyt za mřížemi, případně i výjimečný trest.

EXPOLITIČKA USA

Albrightová přijede v březnu do Prahy

PRAHA Bývalá americká ministryně zahraničí českého původu Madeleine Albrightová přijede 11. března do Prahy. Jednaosmdesátiletá pražská rodačka zde představí svou knihu Fašismus: Varování. Autorka v ní varuje před křehkostí demokratických vlád a úpadkem liberální demokracie. Poukazuje i na krizi, kterou zažívají Spojené státy pod Donaldem Trumpem. Napsání knihy plánovala ještě před jeho zvolením, přesto současný americký prezident v knize zabírá nezanedbatelný prostor. **čtk**

PRAŽSKÝ PRIMÁTOR

Hřib chce postavit v Letňanech nemocnici, ne ghetto

PRAHA Nemocnice, která by mohla podle pražského primátora Zdeňka Hřiba (Piráti) vzniknout v Letňanech, by měla nahradit Nemocnici na Bulovce. Podle primátora je nevhovující a rekonstrukce do moderní podoby je nereálná. Možnost vybudovat v Letňanech obytnou čtvrť a nemocnici Hřib zmínil v reakci na požadavek premiéra Andreje Babiše (ANO), který chce dočasně městské pozemky získat pro stavbu areálu pro státní úředníky. Tento záměr Hřib odmítl a označil za úřednické ghetto. Jako alternativu navrhl právě rezidenční čtvrť s nemocnicí, která by obsloužila jak Prahu, tak severní část středních Čech. **čtk**

Albertovští mají supermikroskop

Přírodovědecká fakulta Univerzity Karlovy získala nové zařízení, jež umožní lepší výzkum materiálů. Celá laboratoř vyšla na asi **šedesát milionů korun**.

MARTIN RYCHLÍK

PRAHA Vytvoří zcela nové materiály, jež mají spoustu užitečných vlastností. Fyzikální chemici z Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy se zaměřují na takzvané zeolity (umělé minerály), jichž se užívá i při zpracování ropy, a též na jejich 2D varianty – tedy dvou-rozměrné desky, které mohou najít pestré uplatnění.

Před pár lety, koncem roku 2016, proto vznikl na pražském Albertově tým, který nese název Centrum pro cílenou syntézu

a aplikace perspektivních materiálů (CUCAM). Z unijních fondů dostal na šestileté období 215 milionů korun, jak tehdy psaly LN.

Od pondělí mají albertovští vědci k dispozici výjimečný elektronový mikroskop Jeol Neoarm, jenž má velmi vysoké rozlišení: dokáže „vidět“ jednotlivé atomy a má i širokou škálu využití. Japonský výrobce je znám bezpo-

Vidí až na atomární úroveň

Od konce roku 2016 funguje na Univerzitě Karlově výzkumné **Centrum pro cílenou syntézu a aplikace perspektivních materiálů (CUCAM)**.

Z unijních fondů získalo **215 milionů korun na šest let** **bádání**. Od pondělí může využívat nový hi-tech **elektronový mikroskop** (na snímku vlevo).

Jedná se o model **JEOL JEM Neoarm -200F** s doplňky – včetně **kryovybavení** pro měření vzorků za velmi nízkých teplot.

Pramen: LN, UK-CUCAM

ručovostí a kvalitou. Výběrové řízení trvalo celý rok; zařízení je ušito na míru pražských vědců.

„Spolu s osazením, rekonstrukcí a přípravou laboratoře včetně plasmové čističky a dalšího vybavení činila celková cena pracoviště zhruba 60 milionů korun,“ řekl LN profesor Petr Nachtigall, jenž je s kolegou Jiřím Čejkou hybatelem výzkumné skupiny o šestnácti lidech.

„Nyní jde o absolutně nejdražší zařízení na naší fakultě,“ dodává Čejka. Podobně výkonné (a nákladné) mikroskopy využívají též vědci v brněnském středisku CEITEC či v RCPTM v Olomouci.

Se skotským vědcem v kiltu

Přístroj zrychlí výzkum nových zeolitů; vědci již nebudou muset čekat, až na ně někde na jiném

pracovišti zbude prázdný „slot“ čili výzkumný čas. Mikroskop bude mít na starosti operátor Michal Mazur, jenž se s podobným zařízením „sžil“ ve Stockholmu a ve Skotsku. Právě odtud, z elitní Univerzity v St. Andrews, přišel do centra CUCAM skotský profesor Russell Morris, jenž se občas v Praze ukáže i v tradičním kiltu, sukničce. Chemici s Morrisem spolupracují již od roku 2012, ale až unijní podpora jim umožnila získat jej na poloviční úvazek.

„Potenciálních směrů pro nové zeolity je celá řada. Nabízejí se i pro netradiční aplikace, třeba kolega Morris má dvě spin-off firmy, které se zabývají medicínským využitím porézních materiálů,“ vysvětlují čeští profesori.

Jimi vedená skupina je navýsost mezinárodní: jsou v ní dva

Britové, dva Ukrajinci, Polák, Srílančan, dva Slováci a osmička Čechů. „Přivedli jsme zpátky na Univerzitu Karlovu i kvalitní české postdokty, kteří byli v zahraničí. Snažíme se hlavně najít dobré mladé vědce,“ říká Nachtigall, jenž po roce 1990 zamířil na Pittsburskou univerzitu v USA.

Někteří z mladých kolegů či jejich doktorandů již došli hezkých ocenění: Pavla Eliášová získala cenu *Česká hlava* za výzkum zeolitů při zpracování ropy a v petrochemii (2014), cenu Jeana-Marie Lehna pro vynikající chemiky dostali Jan Přeč (2016) a Miroslav Položij (2017).

„Zaměření našeho centra je širší, ale oblast, kde jsme dosáhli výsledků, jsou především mikroporézní materiály, zeolity,“ říká profesor Čejka, jeden z nejci-

tovanějších českých chemiků s téměř deseti tisíci citací svých více než 300 vědeckých studií!

Po náběhu centra vykazal tým fyzikálních chemiků již 79 článků, z čehož polovina vyšla v časopisech s impakt faktorem vyšším pěti – tedy v magazínech s vyšší sledovaností. Mezi pracemi jsou též tři texty v *Nature Chemistry* plus další v jiných prestižních periodických oborech. Výsledkem šestileté podpory centra by však měly být také patenty.

Zajímavá chemie i skupina

„Skupina profesora Nachtigalla a profesora Čejky je chloubou fakulty a univerzity. Ve spolupráci s kolegou Morrisem ze St. Andrews vzniká na Přírodovědecké fakultě UK unikátní centrum excelence v tomto ostře sledovaném oboru,“ sdělil LN Jan Konvalinka, prorektor Univerzity Karlovy pro vědu a výzkum.

A sami jmenovaní vzkazují řadě zájemců – studentům, vědcům i lidem z průmyslu –, jak zajímavá chemie se dnes dělá na Albertově. Středisko má náslápnuto, aby úspěšně fungovalo i po roce 2022. „Musíme usilovat o mezinárodní granty, poohlížet se po unijním programu *Horizon*. Právě jsme podali projekt *Twinning* i další záměr,“ dodává Nachtigall.

Čejka, jenž dlouho působil v Ústavu fyzikální chemie J. Heyrovského Akademie věd, už získal další potvrzení špičkového výzkumu: nový mnohaletý a také štědrý grant Expro, který uděluje Grantová agentura ČR.